

Homilie zo. 22 C 2022 – Ariënszondag – Maarssen

Wij kennen allemaal wel momenten of ontmoetingen in ons leven die je altijd bijblijven en die je ergens de ogen voor hebben geopend, momenten, ontmoetingen die misschien onverwacht waren en waarvan je achteraf als gelovige denkt: dit was geen toeval, hierdoor heeft God mij iets willen zeggen.

Tijdens mijn priesteropleiding in Utrecht – het is alweer meer dan 30 jaar geleden (en dat zal voor jullie studenten van het Ariënsinstituut wel als héél lang geleden klinken, zeker als je zelf nog geen 30 bent) – ging ik voor een *exposure* vijf weken naar de Filippijnen, samen met een mede-priesterstudent van het Ariënskonvikt en twee Duitse jongeren. Een *exposure* is een ervaring opdoen, iets ondergaan, iets dat ook confronterend kan zijn. Het was de periode dat dictator Marcos verdreven was, de democratisch gekozen president Aquino was ook al vermoord en er was op al die eilanden veel armoede, angst en terreur, vooral door de paramilitairen van de grootgrondbezitters. Bisschoppen, priesters, religieuzen en catechisten steunden veel mensen in de strijd om sociale gerechtigheid vanuit het Evangelie. Zij en anderen werden er daarom vaak vals van beschuldigd communisten te zijn, het kostte menigeen de kop, letterlijk. Het wrange is dat er nog steeds niets of niet veel veranderd is.

De eerste dag in de hoofdstad Manilla raakte ik mijn reisgezelschap kwijt en wel in de chaos van het drukke verkeer. Het taxibusje verdween ineens in het verkeer toen ik nog moest instappen. Daar stond ik alleen op een kruispunt met allemaal Filippino's om mij heen die riepen: "Hey Joe!"

We hadden in die tijd nog geen mobieltje, dus ik bleef staan in de hoop dat op enig moment mijn reisgenoten op dat kruispunt terug zouden komen. Maar ... dat liet op zich wachten.

Terwijl ik daar al uitkijkend stond te wachten, voelde ik ineens een rimpelige hand in de mijne. Naast mij stond een kleine oude man, met een knalgroen T-shirtje aan, een boxershort en teenslippers. Om zijn hals een ketting met een kruis van nikkel. Hij lachte heel vriendelijk naar mij en zei: *“Come ...”* en wenkte dat ik mee moest gaan.

Nu heb ook ik als kind geleerd niet met vreemde mensen mee te gaan, maar vreemd genoeg liep ik met de man mee, terwijl ik toch besloten had op dat kruispunt te blijven wachten.

De man bracht mij naar een oude Spaanse kerk vlakbij. We gingen naar binnen. Achterin hing een groot zwart kruisbeeld. Het lijden van Jezus was indringend uitgebeeld. Op zijn hoofd een grote doornenkroon met echte haren. Het zag er allemaal heftig uit. De man wees naar dat kruis en zei: *“That’s me” ... “Dat ben ik.”*

Vervolgens nam hij mij mee naar een andere plek in de kerk. Op een console stond een beeld van het Kindje Jezus als Koning. Een blank ongeschonden knulletje met een wit kanten jurkje aan, een rode mantel en een veel te grote kroon op zijn hoofd. U voelt het al aankomen: de man wees naar dat beeldje en zei: *“That’s you” ... “Dat ben jij.”*

“But,” zei hij vervolgens – en toen wees hij weer naar de gekruisigde Jezus en daarna naar het Kindje Jezus – *“They are the same, the same Christ” ...*
“Maar zij zijn dezelfde, dezelfde Christus”
“and we are the same,” – “en wij zijn dezelfde,”
“we are brothers” – “wij zijn broers.”

Een veelzeggende stilte volgde. De man hield nog steeds mijn hand vast en we liepen weer naar buiten, terug naar het kruispunt.

Of hij of ik verder nog iets gezegd hebben weet ik niet meer, ik ben vergeten te vragen naar zijn naam, maar door dit onverwachte moment voelde ik: door deze man heeft Jezus zelf tot mij gesproken.

Ja, jaren van theologiestudie – en dat is nodig, beste broeders van het Ariënsinstituut! – hadden mij al veel geleerd over Jezus Christus en mij steeds meer aan Hem doen hechten, maar door deze ontmoeting ...

Niet lang daarna mocht ik te gast zijn bij een arm gezin in een sloppenwijk. De meest krachtige persoon was de moeder, Mildred. Ze was ook catechete. Speciaal voor mij was er bij de maaltijd een extra blikje witte bonen in tomatensaus. De kinderen keken er met grote ogen naar. Ik kreeg geen hap door mijn keel. Maar ik moest het opeten, zo fier was mijn gastvrouw Mildred, om mij dit aan te bieden.

Aan dit alles moest ik terugdenken vanwege wat er nu in ons eigen Nederland voor veel mensen speelt, voor steeds meer mensen: de boodschappen niet meer kunnen betalen, de energie- of gasrekening, ja dat er zelfs kinderen zijn die zonder ontbijt naar school moeten. In Utrecht zie ik steeds vaker mensen bedelen.

Zo iemand zei: *“en wat daaraan zo erg is, als mensen hun hoofd van je afkeren, je bewust niet willen zien.”*

En we hielden het toch niet voor mogelijk dat er vluchtelingen buiten hebben moeten slapen, zelf zieken en kinderen. Mensonterende en onacceptabele situaties.

Bij alles wat ik nu gezegd heb, ten diepste gaat het om: hoe zien wij de ander, hoe gaan we met elkaar om, hoe ontvankelijk zijn we voor hem of haar, zeker voor degene die wij niet of nauwelijks kennen, bij wie we misschien spontaan een aversie voelen, een afkeer of angst, maar die wel op ons pad komt, misschien onverwacht? En voor ons christenen geldt: heeft God mij iets te zeggen of leren door die ander?

Het Evangelie van deze zondag zegt daar veel over.

Jezus is te gast bij een zeer voorname Farizeeër.

Opvallend overigens dat Lucas de naam van de man niet vermeldt,

hij die naam gemaakt had in de maatschappij waarin hij leeft

blijft naamloos in de H. Schrift.

Hij zal zich overigens vast wel even flink achter zijn oren gekrabd hebben

toen hij Jezus zijn andere gasten – vast ook voorname lui – hoorde corrigeren ...

Jezus windt er geen doekjes om.

“Jullie verheffen jezelf ten koste van de ander

door zelf de beste plaatsen in te nemen.

Maar je zult vernederd worden

en wie zichzelf vernedert zal verheven worden.”

En de gastheer zelf krijgt ook een beurt:

“Als je een maaltijd geeft nodig dan niet degenen uit die het jou kunnen terugbetalen.

Nodig de armen, de noodlijdenden uit.”

Ja, Jezus kan lastig zijn. Maar Hij laat het zelf niet bij woorden.

Hij heeft alle goddelijke luister afgelegd en is voor ons afgedaald door mens te worden.

God de Vader heeft voor Hem Maria gekozen als moeder, afkomstig uit Nazareth waarvan niet verwacht werd dat daar iets goeds vandaan zou kunnen komen,

zij die zichzelf niet groot maakte maar alles van God verwachtte.

Jezus, de Heer en Meester, zal als een slaaf bij het Laatste Avondmaal zelf door de knieën gaan om de voeten te wassen van zijn leerlingen.

Ja, en Hij zal zich voor ons helemaal geven in lijden en dood tot op het kruis.

Het is daardoor, die diepe vernedering en schanddood, dat Hij verheven wil worden, om ons te doen delen in zijn verheffing in de hemelse heerlijkheid.

Jezus spoort ons aan Hem te volgen en – indachtig ook de eerste lezing – bescheiden te blijven, niet te koop te lopen met en eigen eer te zoeken in wat je te geven hebt of bereikt hebt of zult bereiken.

Zo zegt Hij: *“Laat je ene hand niet weten wat je andere doet als je een aalmoes geeft”* ofwel als je goed doet.

Wie dat zeker deed, was de beroemde priester van het Aartsbisdom Utrecht, Alphons Ariëns.

Hij was de zoon van een Utrechtse advocaat en procureur.

Hij heeft zich enorm ingezet voor de arme fabrieksarbeiders in Twente, voor sociale gerechtigheid en verbetering van hun leefomstandigheden én voor hun geestelijke verheffing. Voor dat alles heeft hij – vanwege de financiële schulden die hij daarom had gemaakt – uiteindelijk ook zijn gouden kelk verkocht, gekregen van zijn moeder bij zijn priesterwijding. Ariëns heeft al zijn liefde, geloof en krachten gegeven om zijn naaste in nood te helpen en verheffen, als kapelaan in Enschede en als pastoor in Steenderen en in Maarsssen.

Dat deed hij vanuit een diepe verbondenheid met onze Heer Jezus en daarmee God zelf. Hij besteedde dan ook veel aandacht aan persoonlijk gebed en waardige viering van de H. Mis.

Daarmee getuigt hij voor ons van wat het Evangelie van deze zondag ons verkondigt: Jezus is dé Gast van ons allemaal, de Gast bij uitstek.

Zoals Hij tegen de tollenaar Zacheüs zegt: *“Vandaag wil ik in jouw huis te gast zijn.”*

zo zegt Hij het ook tegen ieder van ons, elke dag opnieuw.

En met de Romeinse honderdman zeggen wij tegen Hem:

*“Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt,
maar spreek en ik zal gezond worden.”*

Onze Heer Jezus, Hij is de hoogste Gast in ons leven, in ons hart

en tegelijk dé Gastheer van ons leven,

want wij leven altijd in Gods tijd en ruimte.

“Hem behoren wij toe,” zegt Sint Paulus.

Als gedoopten zijn wij deel van zijn Lichaam, de Kerk, ja de ene Kerk

– de hemelse en de aardse, overal aanwezig, van hier tot in de Filippijnen.

Hij is het hoofd en het hart, wij zijn ledematen,

om met Hem mee te werken door ons spreken, ons doen en laten.

Hij, onze Gast bij uitstek en onze Gastheer tegelijk,

Hij opent ons hart, maakt het ruimer door zijn barmhartige liefde,

ja, Hij verheft ons hart, niet boven anderen uit,

maar juist om in de ander je broeder en zuster te herkennen,

hoe lastig dat soms ook is of kan zijn,

hij, zij die ineens, onverwacht, op je pad kan komen,

hij, zij in wie Jezus zelf jou aankijkt en bij de hand neemt.

Amen.